

Saitos Lajos

Gerezdek

Tanácsok kezdő és haladó sportolóknak

Aforizmák Feleki László emlékének

Az ember belső „mezsgyéit” sem ismeri eléggé, nemhogy végzetetlen határait.

Az optimista fuldokló, ha folyóba esik, a partra issza magát.

Az a baj a magyarral, hogy már szerdán csütörtököt mond.

Aki képes irányt váltani, célt nem téveszthet.

A diadalív árnyékában még a balgák is megdicsőülnek.

Hiába nyújtózkodsz, csak akkora vagy, mint ameddig a körmöd ér.

Jó példával lehet elől járni, a rosszal csak csörtetni lehet.

Kéz és láb: végtagok, de a szárny – akarat.

Az egyik embernek karizmája, a másiknak karizma van.

Miután péppé verték a szorítóban, megszólalt az aforista: – Pép-testben pép-lélek.

Győztesnek lenni: tevéként átmenni a tű fokán.

Üres fejen a fejdísz mit sem ér.

A céltalanság szentségteleníti az esz-közt.

A tisztesség fél egészség.

Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs semmi elrettentőbb.

Tőlem kicsattanhatsz, de csakis az egészséges düttől.

Egy hajóban evezünk – mondja, közben készül kilökní társát.

Semmi sem késő – és még a világ végéről is vissza lehet fordulni.

A hegymászónak a csúcs csak félúton van.

Ahol följuthatsz, az mind emelkedő, ahol csak le, az mind lejtő.

Hegyre föl mindahányan balgán megyünk, s egyre kevesebb bölcs ereszkedik a túloldalon a völgybe.

Közel a mennyország – mondja a toronyugró.

Az abszolút pesszimista ember mindig kellemesen csalódik.

Merjünk kicsik lenni?! – De hiszen kicsiknek születünk. Csak az tör nagyra, aki nem mer kicsiny lenni.

Hiába nyújtózkodsz, nem érsz magasabbra önmagadnál.

Az utánczó a gyöngéket utánozzák, a követők az erőseket követik.

Jaj a győztesnek – még az „igazáért” is meg kell küzdenie.

„Mindenben van valami tökéletes.” (Feleki László) – Tehát, semmi sem tökéletes.

Csak elindulni nehéz, ha már úton vagy, célodhoz is egyre közelebb jutsz.

Ne feledd! Még a küzdősportokban is: a másik ember mindig „én” vagyok.

Kelemen Lajos

Mint C. W. a szettlabdáért

Mit számít, hogy ébren vagy-e;
 tompultál, sápadt fiú: ámulva nézzed:
 a gyógyulás nem vegyi dolog, a lobogó élet
 érzékiségéből kapj el valamit röptében,
 mikor annyi minden éppen elmerülne;
 a test, a sokat tudó szentelt forma,
 nem riad az alkalomtól. Sőt, a kar, a lábak
 pompás rajza, amit csak az apró szoknya
 látni enged, az izmok hullámozása
 a feszes combon: a fehér ruhás lánynál
 van a szerva, a csodás fogás, igen,
 a fehér ruhás lány, ahogy keblénél a hupli
 határt jelez, ám sima, erős, és zeng a mozdulata.
 A hosszú szettek végén, hogy volt e játszma,
 meg az, hogy ki a pancser; ki törékenyen is
 a győztes: átzúg a század vákuumába,
 taps, jajszavak, mindegy, mi igazol, álljak készen,
 s a feladat korbácsa túllúz a dekadenciákon.
 Ami kavargást egy pillanat okozhat,
 a finom ujjak szinte transzban, s a publikum,
 ha éget, ha lángol, legyen feledhetetlen.
 A fontosságig merészkedett világok inkább,
 mint a történelem. A pálya is, hol fűgén
 vagy kipilledve munkálsz; hol árad a terepen,
 máskor belül lüktet, pedig meg sem jön,
 vagy megjön mégis a célratörés szelleme.
 Állandó a zúgás, majd egy pissenés se.
 S a lány a hálónál immár mosolyogva. Tagadjuk le?
 Nem kerülünk hozzá közelebb, de odavagyunk érte.
 A bizonyosság, hogy láttuk, mibe kerül hát? –
 emlékezzünk csak a mesterségre.

A hegymászó

Hogy odafönn jól összefagytál,
az lett a vége,
köhécseles, zavar,

az ösvény is,
ahogy ereszkedik le a szurdék felé,
mintha dermedzne,
fálnak megy, sziklák alá görbül,
s lelke, te,

a terpeszkedő, lapos vidékre hazaérve
veszed észre,

a csúcson ködös derengése
sincs már meg, csak a hullámvölgy,
mely elnyel minden magasságot,

a mélységes, üres
meder — — —

Az edző

Játszmánkról egyszer trénerünk
miket is mondott

ha késve idézi, vagy nem is idézi
eszünkbe a pillanat, mindegy végső soron,
gyors akció, kimért tudás,

s voltak árnyaltabb kategóriák

s bár a tribün, fönn a gajdolók kara
erővel édesget, ez az osztatlan üvöltés se
oldja majd, hogy toporgunk csak
mint laza gyülekezet,
izgatottan kissé, a pálya mentén,

és a mester, ahelyett hogy igazolna
minket, halljuk:
csupa kétely, epés beszéd.

P. Papp Zoltán
Szlalom-futam

Korčula és Pelješac ölében
tintakék tengert ringat a szél
napszilánkos vitorlám szeleteli a
levegőt szinte idill

de most versenyben vagyok
bóját kell kerülnöm oly biztosan
mint víz alatti sziklát a halászhajók
ha testem engedelmeskedik sikerülni fog
igen ez hibátlan perdülés
trapézkötelem visszaakasztom
csüngök a siker bizonytalan kampóján
még négy ilyen próba vár

25 csomós a szél erőteljes
mint a ritkán látogató szerető
ketten elbuktak előttem átsiklom köztük
a következő fordulónál én is elejtem vitorlám
fogcsikorgós startkötelem hídkábelként feszül
újra szelet fogok és máris pattog
deszkám a tarajos dombokon

adj erőt Korčula vára dacolni az idővel
nekem most tízpercnyi is elég a partközeli
célhoz ahol ovációval fogadnak a bólogató
píneák s a kristályfényű vízben
kagyló-kavicságyon fickándozó halak

a halál valamelyik panorámakocsmában
sörözhetett talán tetszett neki a produkció
s kapok tőle még néhány nap haladékat

amint szomjam oltom egy artézi kútnál
kabóca téved hajamba
néma mint riadt mosolyom

Szumó-birkózás

Ők is egy körben állnak,
 miképpen mi is.
 Adott jelre áttörnek az
 intim szférán, recsegnek
 a hegyeknek vállalai.
 Húsvölgyek ölelkezésére
 szétfröccsennek a folyók,
 tengerek rengnek.
 Az őserő mellett a
 finesz is trónt követelhet.
 Amidőn egyikük elbukik
 vagy a körön túlra lép,
 tapsol a nép, de a
 győztes arca rezzentlen.
 Nem öklözi viczorogva
 a levegőt, nem játssza
 a szenvedőt, szemén egy
 könnycsepp sem juthat át,
 méltósággal letérdel,
 átveszi jutalmát.
 Az alázat fejet hajt
 a küzdők érzelmei előtt,
 hisz a vesztes is szerfölött
 győzni akart.
 Honnan e deviáns nyugalom,
 ez ezeréves rituálé?
 Hiába sok purparlé,
 e sport – gyalázat –
 nem kell az újkori
 olimpiának.
 Méltányosan viselkedni
 itt kötelező.
 Szüntelen, de
 nem kifulladásig
 vagy első vérig
 folyik a küzdelem.

Mi még játszottunk
 ifjúkoron az
 enyém a vár,
 tiéd a lekvárt,
 ma már az a módi,
 ha a kivégzés valódi.

Ádám Tamás

Megint nekifut

A lány megint nekifut az életnek,
hajnalban lázas bokrok várják.
Átérszed a nehézkes, kovászos láb
ritmusát. Harmattal teli menekülés.

A lány melltartót húz, pedig nincs is
melle, s titokban nincs, ki szeresse,
füzek nézik értelmetlenül. Ring a
csípő, kutyaszart kerülget, így
szalalozzik, szalad mellette az élet.

A kis mellű nő fut maga elől, menekül,
olimpikon is lehetne, remek hétközi
versenyző. S mivel tartója kicsit
fölösleges, alig ringatja árva szél.

A lány megint nekifut, ringatja
csípőjét, s ha lenne melle,
megremegne. Ettől még fontos
nekünk ez a hajnal.

VARGA BENEDEK
VÍZIPÓLÓ VIII.

Káplán Géza

Kyudo

(Előérzet)

Lebegő ívek –
légtornász virágszirmok...
Felajzott íj zeng.

(Megfeszítve)

Leterhelt a kéz...
Világra nyílt a test... A
gondolat – pihen.

(Szertartás)

Földre szállt az ég –
íjtörzsből nyílvevessző fakad.
Szent mozdulatok...

(Önkéntelen lövés)

Méh lábán pollen,
szemernyi éden. Nézi
a fény – hova hull?

(Zanshin)

Íjász: tervétől
szabadult univerzum –
szűz Igen, telt Nem.

Rétegek meséje

Lebontani a látványt rétegekre – ez marad, ha
már nem a hajlított mogyoróvessző héját érinti
kezem. Illettem a sztratoszférát növekvő játékkal;
s mágiával hívtam le a földre. Csak nézett egy lány! –
s elalélt... Ma már minden lövés egy magyarázat.

Nomád mindenség: illettem a harangozót százas
szöggel. Százas szög volt a bodzafa nehezekben;
üreges nádszál vezette – „Világszép nádszálkisasszony”.
(Andersen tiltakozik: „nem ilyen álmod akartam!”)
A denevérek összezavarták a céltudatot, valami
hallhatatlan fütyögésbe szótték az estet... Toronyból
kibillentett metafizika – nem illeszkedett az élethez.

Irányulnak az álmok, egyenesen: a létből.
Rétegek meséje, távolság melankóliája.
S a néma cselekvés...

Az íjászat erotikája

A cél szentesíti az eszközt?

Egy darab lomha fát, nehézkes vasat és megvezető tollat eljuttatni a célba bizonyos húzóerővel – bármilyen körítést is adunk hozzá, a haszonelvű értelem számára az íjászat ez marad. Nem száll el. Az ész.

Hány és hány ötlet, gondolat hunyt ki, mert a test nem vetette idejében, kellő technikával – papírra.

Ne nézzük le tehát a dolog praktikumát – s logikáját; dolog marad a dolog, ideológiáktól övezve is. Apropos: ideológiák! Egyik vesszőt a másik után a véges végtelenbe küldeni: rosszkodásból született, de akaratosan a jóra törő, gyermeki ideológia. A képzetek egymást követik, elpuffant lövések egy fásasztólgyakorlaton.

Sárba rántottam a mitikus témát? Depressziósan egyszerűsítettem? Bocsánat, beavatottak! Nincs kihívás. Egyedül, szemben a fehér papírral, a tágas közönséggel nem vonultathatom fel az egész ős-arsenált. Szánalmas erőfeszítés lenne és gonoszul kicsinyes játék tájékozatlan embertársainkkal.

Mert mi is az íjászat? Nem sport, nem harcművészet, nem Apollón naptevékenysége, nem az én világba hatolása, nem a nagy, szent azonosulás a céllal, nem a fenség elnyújtózása a szférikus idegekben, nem nemzeti mágia. Fényes nappalokon lehet mindez, de ma este: nem. Most a szövegkritikus énem működik. Ischi, az indián vadász tanulsága marad csak: *Ha van cél* – s nem papíralapú! –, *van találat*. S felbőg az élvezet is rögvest, mert nem volt hiábavaló az ima.

Az íjászat a húsért van. Nem a koncentrált önfeledtség, nem az ideg pendülése, nem a vessző ható felsőbbrendűsége, nem a tér kiszolgáltatottsága, nem a találat földöntúli gyönyöre tündököl a tudatban; azaz mégis: tündökletes lepel a kultúra, de nem képes elfedni az idegek csupaszkötegeit izgató barbarizmust. Mert az egész művelet pusztán x font, pud, kilogramm húsért, vérző, rángatózó, eleven élelemért van. Igenis, drága természetvédő barátaim, kik gombnyomással rendelitek a vágóhidak termékeit, igenis: a gyilkolás gyönyöréért van. Vérszomjas tettesek állunk a gyakorlópályán; földbe gyökerezve, az égre pillantva. S mellünkét döngeti a vágy: odahatni, ahol megtestesülésre vár a kimondhatatlan névszó, az idegenségbe menekült *zsákmány*. Nincs kontaktus, ó, így sem kézzelfogható, de valamelyest közvetlen és feltétlenül hasznos – a Halál. S majd átível a kultúrán a győzelem – a civilizáció.

Vágyunk!

A tökéletességre. A pontos fogalmazásra. A halálra.

A cél nemesíti az eszközt.

S akkor még nem is beszéltem a szexusról.